No. 81. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 4 April.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den April.

GESCHIEDEN DE BEDREIGINGEN DER BELGEN UIT EIGEN BEWEGING.

Bij de bedreigingen der Belgen, om oud-Nederland, door kracht van wapenen, tot aanneming der 24 artikelen te willen dwingen, bij het zien van de toebereidselen, om deze bedreigingen gevolg te geven, doet zich de vraag op: *Of dit uit eigen beweging, dan wel op aanhitsing van Frankrijk en Engeland plaats heeft.*

Dat het uit eigen beweging zou geschieden, komt ons, niet alleen onwaarschijnlijk, maar zelfs onmogelijk voor. De beide oorlogvoerende partijen immers zijn door de conferentie aangezegd, van geene vijandelijkheden te beginnen, op straffe van de hooge ongenade der vijf groote mogendheden. België vond zich gewaarborgd voor eenen aanval dezerzijds, door de 50,000 Franschen, welke op hunne grenzen gelegerd en gekantonneerd waren. Wij, van onze zijde, vonden eenen waarborg bij onze eigene bajonetten, bij onze eigene krachten, steunende op de regtvaardigheid onzer zaak. Doch alhoewel deze waarborg voor ons meer zekerheid opleverde, dan de beloften van zoogenaamde bevriendde mogendheden, en wij er trotsch op zijn, hunne hulp te hebben kunnen missen, was echter de ondersteuning, die het magtige Frankrijk een land verleende, dubbel sterker in bevolking dan het van alle mogendheden verlaten Holland, eene schreeuwende onregtvaardigheid. In weerwil hiervan lieten vier andere groote mogendheden deze beschermning niet alleen toe, maar duldden zelfs de reorganisatie der strijdkrachten van België, door fransche krijgsoversten, en zagen niet volgevallen naar het scheen, de kaders en geledederen van het belgische leger door fransche officieren en soldaten aanvullen.

Het belgisch gouvernement volgde in alles de wenken der conferentie; eerst door de aanneming der 18, later door die van de 24 artikelen.

De conferentie tot scheidsregter aangenomen hebbende, kon België minder dan Holland — dat het regt van tusschenkomst, door de conferentie zich toegeëigend, alleen in zoo verre aangenomen had, als hetzelve gegrond was op deszelfs regten, die door het bloed onzer braven en door talloozen offers waren gekocht — aanvallenderwijze tegen ons te werk gaan.

De verleende bescherming door de fransche wapenen tot, spreet, zoo men beweerde, voort uit het beginsel, om den vrede van Europa te bewaren. België was door den tiendaagschen veldtogt in de onmogelijkheid gebragt, den gevreesden oorlog op nieuw te beginnen; de fransche Noord-armee bleef dus op de uiterste Noordgrenzen van Frankrijk vereenigd, om eenen vermeenden aanval van Holland, dat door denzelfden veldtogt moreel en ook physiek sterker geworden was, voor te komen, om zoodoende het aangenomen beginsel te doen eerbiedigen. Frankrijk bleef, uit dien hoofde dan eene bevriendde mogendheid van Holland, de aan Frankrijk verbondene personeele belangen, de fransche handel vonden dus ook bij ons toevlugt en bescherming gevonden, in een woord, dezelfde bescherming als die mogendheden, die door andere banden, dan die van onderlinge bescherming, aan Holland en deszelfs monarch verbonden waren.

Wij zullen nu nog ter zijde stellen de werkelijke hulp, die Frankrijk aan de Belgen verleende, zoowel in personeel als materieel, en alleen België beschouwen, zoals het thans is, met een talrijk en goed voorzien leger, door geoefende fransche officieren aangevoerd. — Het voorwendsel der fransche regering, om België tegen eenen aanval van den kant van Holland te beveiligen, verviel voorzeker reeds bij het nooit gebroken woord van koning *Willem*: dat hij den vrede van Europa door eenen aanval van zijnen kant niet in de waagschaal wilde stellen, en verdween geheel bij het zien toenemen der strijdkrachten van België; meer nog door de stellige gezanten van de bladen der beweging-gezinden, dat zij sterk en bezield waren, om niet alleen Holland het hoofd te bieden, maar zelfs te kunnen dwingen.

Het Engelsch, namelijk de handhaving van den algemeenen vrede, is intusschen blijven bestaan. Volgens het gesnoef der Belgen zijn zij meer dan sterk genoeg, om ons het hoofd te kunnen bieden; maar aangenomen nog, dat de onderlinge strijdkrachten gelijk staan, dan moet de fransche Noord-armee, uit het beginsel, waarop hare zamenstelling berust, nu ook evengoed eenen aanval van den Belgen zijde te keer gaan, als zij vroeger dien van onze zijde door kracht van wapenen zoude hebben zoeken voor te komen; ten minste zoo lang de onderhandelingen te Londen niet zijn afgebroken, waarvan tot nog toe niets blijkt.

Was de stand van zaken werkelijk zoo, dat Frankrijk, om het even, den aanvaller zou bestrijden; hoe zou België het dan durven wagen, bedreigingen te doen, veel min die door dadelijkheden te laten volgen, en dat met een fransch leger in den rug, vijandelijk tegen hen agerende, om den vrede van Europa te waarborgen en met een Hollandsch leger van 100,000 man tegen hen over, strijdende voor geheiligde en erkende regten? Dit zoude immers zijn, zich-zelven, willens en wetens, in den afgrond storten?

Uit eigen beweging kan België derhalve ons met geenen aanval bedreigen; zulks moet op aandrang zijn van de fransche en engelsche kabinetten, met belofte van ondersteuning, in geval van *echec*, en, dit zoo zijnde, welke afschuwelijke slangen hebben wij dan in onze boezems gekoesterd!

Hoe dan woorden te zoeken, hoe uitdrukkingen te vinden, om de laaghartige handelwijs dezer beide kabinetten af te schilderen? Is de stem der geregtigheid, der regtvaardigheid, is de eerbied voor het algemeen regt der volken, met elk godsdienstig en moreel gevoel, bij de fransche en engelsche natien dan verdoofd, geweken? Moet de kreet TE WAPEN! TE WAPEN! die gewis dan door geheel Holland zou weergalmen, en ieder Hollander, wiens bloed onvervalscht door zijne aderen vloeit, krampachtig het wraakzwaard zal doen grijpen; zoo dan die kreet, zeggen wij, ook diezelfde natien niet aan den vloek van het nageslacht prijs geven? Of zou die kreet tegen de natien niet op derzelver regeringen, — want deze hebben het getoond, doof te zijn, voor de stem der geregtigheid, — ten onze voordele werken? — Of zouden zij Holland alleen tegen de vereenigde krachten van Frankrijk, Engeland en de Belgen kunnen zien vorstelen, en alzoo elk opkomend gevoel van regt, geregtigheid en edelmoedigheid in hare boezems kunnen verstikken? — Bereidt u dan, Noord-Nederlanders, voor de grootste daad der oudere en nieuwere geschiedenis: van als natie roemvol te eindigen, en, strijdende voor Koning en Vaderland, op uwe puinhoopen en in de golven te sterven, met den vloek der eeuwige schande over de bewerkers van dat groote offer op de lippen!

Elke dag, elk uur kan ons eene beslissing aanbrengen, waarover het nageslacht en de geschiedenis der volken vonnis zullen vellen. Dat ons deze beproeving onderworpen aan den wil voorzienigheid, moedig en volhardend in de grootste gevaren vinde. Het is nu, meer dan ooit, eene noodzakelijkheid te volharden. — Noord-Nederlanders, Europa houdt thans het oog op u gevestigd; het heeft uwen moed, uwe opofferingen bewonderd. Laten wij toonen, [illegible] — dat het ons eerbied verschuldigd is!

Nog heerscht er eene ongewone levendigheid in deze omstreken; onze stemming tot kalmte en rust is eensklaps door het krijgsrumoer afgebroken. Het leger heeft zich in deszelfs onderscheidene stellingen geconcentreerd, en is op alles voorbereid. Juichend ontvingen onze brave verdedigers de tijding, dat de Belgen de grenzen van Oud-Nederland bedreigden, en dingenen, die reeds, in gedachten, zich bij hunne dierbaarste betrekkingen, te midden hunner bezigheden, terug dachten, zagen plotselijk alle deze denkbeelden van kommerloze rust en vreugde varen, om zich terug te werpen in die heilige verpligting, die zij zich-zelven opgelegd hebben, de verdediging, namelijk, onzer geheiligde regten, de [illegible] onzer onafhankelijkheid! Eerbied- en ontzagverwekkend [illegible] houding onzer strijders bij hunne te zamen [illegible] en hoezeer wij ook vurig wenschen, dat [illegible] en volharding niet op nieuw behoeft [illegible]

wij ons overtuigd, dat, mogt zulks gebeuren, de natie vele eer- aurieren voor menig onsterflijk held voornit kan vlechten.

Met vertrouwaardiging is de tijding van de bedreigingen des vijands bij ons leger ontvangen; welk vijandelijk leger nu, door vreemde officieren geleid, door vreemde hulpbenden versterkt, de [illegible] door deszelfs gedrag in den vorigen veldtogt hun aanlacht, met hulp van deze middelen zoude willen uitwissehen. Wel verre dat dit eenige vrees onzen verdedigers inboezemt, eenigzins zulks kunnen moed meer en meer aan te wakkeren, om, bij het behalen van overwinningen, ook de eere er van te verhoogen.

Dit, te zamen genomen met de versterkingen van alle wapenen, die zich dagelijks bij het leger te velde voegen, en degeen die men nog dagelijks te gemoet ziet; - de ontzagverrekkende toebereidselen die overal gemaakt worden, om den vijand met *water* en *vuur* te ontvangen, boezemen ons het grootst vertrouwen in. Onze toon moet dan aan deze toebereidselen gelijkvormig zijn, opdat men, wat er ook gebeuren moge, aan Europa geene gelegenheid geve van te kunnen zeggen: *toen België zwak en door tienen veldtogt ontzenuwd was, sprak Holland op eenen hoogen toon; - toen het versterkt en krachtig werd; sprak het niet dan van* VREDE *en* SCHIKKINGEN. Deze beide uitersten te mijden, en ook hierbij den gulden middenweg in te slaan, is, naar ons gevoelen, het aanraanste. Snoeft België, van ons aan te vallen en over den Rhenaag te jagen, dan past het ons met [illegible] houding, met al hetgeen vroeger door ons te harde is gebragt, met onze waardigheid, luide van schikkingen te spreken, al wenschte men die ook zoo min als dit gesnoef wederkeerig te beantwoorden. Eene fiere houding en een hartelijk woordje op zijn pas, zij genoeg om het aan te kondigen, dat wij bereid zijn de water- en vuurproef hun te doen ondergaan.

-- Reeds vroeger en meermalen hebben wij ons gevoelen te kennen gegeven en het nadeelige in het oog doen vallen, van in tijden als deze, de onderscheidene positien van ons leger, tot in bijzonderheden, algemeen publiek te maken; dewijl het onwedersprekelijk is, dat een vijand voordeel doet met de hem bekende stellingen zijner partij, en het even zeker is, dat onze bladen in België komen en er gelezen worden; bij eene vorige gelegenheid hebben wij dit breedvoerig aangetoond; toen zeiden wij, onder anderen:

» In den staat van oorlog, waarin wij thans verkeeren, ons leger vaderlandschen bodem bezettende, is het hoogst onvoorzigtig, de genomene positien openlijk bekend te maken: vooral, daar sommige onzer dagbladen in België gelezen worden. Wij zien, daarenboven, in dergelijke mededeelingen ook niet het minste nut. Gerustestelling omtrent onze grensverdediging wordt evenzeer door eene *algemeene opgave* bereikt, die geene voor den vijand belangrijke aanwijzingen bevat. Gerustestelling van de [illegible] kingen [illegible] brieven post, (thans [illegible] dat doel veel beter bereikt."

Hetzelfde is nu niet minder van toepassing, thans, nu het voor de Belgen, meer dan vroeger misschien, van belang is de juiste positie van ons leger te kennen. Het moet dan verwondering baren, dat sommige onzer bladen blijven voortgaan, met naauwkeurig aan te duiden, waar ieder korps stond en waar het verplaatst is, gelijk wij in het *Amsterdamsch Handelsblad* van heden, dingsdag den 3 April, uit eenen brief van Breda van den 31sten Maart, vinden opgenomen; even als wilde men het nadeelige van dergelijke mededeelingen niet inzien. Het ware derhalve, in het belang van het Vaderland, wenschelijk, dat het openbaar maken van alle verplaatsingen met opgave van namen onder de troepen van ons leger, voortaan voorgekomen en tegengegaan wierd.

-- De vernietigende nota van Graaf *Orloff*, welke de fransche en engelsche dagbladen, hebben medegedeeld *(zie ons nommer van gisteren)* is het eerst in den *Messager* geplaatst, wordt gezegd uit den Haag afkomstig en bij buitengewone gelegenheid te Parijs te zijn ontvangen. Het *Journal des Debats* heeft het stuk zonder aanmerkingen overgenomen, terwijl het ministeriel blad *le Nouvelliste* hetzelve in het geheel niet geplaatst heeft. De *Constitutionnel* echtschoon het overnemende, heeft nodig gevonden de volgende aanmerking te laten voorafgaan: » De *Messager* deelt het volgende stuk mede, dat hij zegt uit 's Hage, bij buitengewone gelegenheid ontvangen te zijn, zonder echter waarborg voor de authenticiteit te geven. Wij gelooven het over, omdat hetzelve dezen avond de diplomatische [illegible] gebruiken heeft, en omdat wij *meenen te weten, dat het* [illegible] *eene vreemde verwondering gebaard als ongelooflijk* [illegible]." -- Ook de Brusselsche *Courrier* kan zijnen twijfel aangaande [illegible] niet onderdrukken, hij zoekt deszelfs echtheid, nog [illegible] te beteegen, dat de Noordsche mogendheden, na de ratificatie [illegible], welligt de noodzakelijkheid gevoelen zouden, om nog [illegible] aan het liberaal stelsel te geven.

-- Volgens belgische berigten zouden onze schepen op de Schelde er weder op bedacht zijn, om in geval van vijandelijkheden, de gemeenschap over de geinundeerde polders open te houden, ten einde de belgische forten aan den Schelde-oever doelloos te maken. Eene kanonneerboot zou ter hoogte der doorsnijding gestationneerd, en met het [illegible] van pailingen, om de diepte op te nemen.

-- Het *Journal d'Anvers* verzekert zijnen lezers, dat Z. K. H. Prins *Frederik*, voor eenige dagen de vloot en de citadel bezocht en bij die gelegenheid eere-kruisen uitgedeeld heeft.

Het Brusselsch blad, *de Lynx*, over de bewegingen onzer troepen, hunne concentrering en meerdere nadering aan de grenzen sprekende, voegt er bij, dat de manschappen, behalve de munitie, ook ieder twee paar nieuwe schoenen gekregen hebben, en begroot, bij die gelegenheid, ons leger op een aantal van 120,000 man.

-- In een brief eener aanzienlijke dame te Gent woonachtig, aan hare vriendinnen in het land van Cadzand geschreven, komt voor, dat de hollandsche kleederdragt voor dames, te Gent veel navolging vond; geen partijen, in besloten kring, werden er gegeven, of men zag er vele dames verschijnen met de *tunica légère*, het [illegible] en *capuchon* en de *bonnet à la Jacqueline*, [illegible] noemden; zelfs werd in gemeldden brief berigt, dat eene der actrices in het zangspel *la belle mère* onlangs, geheel getooid naar het modelplaatje no. 2, opgetreden en met uitbundig gejuich door het publiek ontvangen was.

-- Tijdingen uit Londen van zondag morgen, den 1sten dezer, zoo even bij ons ontvangen, houden het stellig berigt, dat op den 31sten *geene uitwisseling van ratificatien* heeft plaats gehad. De oostenrijksche ambassadeur had die van zijn hof teruggevraagd, om reden dezelve te gelijk met de pruissische moest gewisseld worden, en de graaf *Bulow* daartoe nog geene autorisatie bekomen had. Van die van Rusland werd in het geheel niet gesproken.

BELGIE

BRUSSEL, den 2den April.

Bij een besluit van den 29sten maart werdt gelast, de milicians van 1832, naar mate zij aan de militaire overheid werden overgegeven, op de depots te rigten, om onmiddellijk in dienst te worden gesteld. Bij een ander besluit van denzelfden dag worden 3 bataillons burgerwachten, uit de provincie Namen, in activiteit gesteld.

-- Bij eene circulaire van den minister van financien, in dagteekening den 29sten maart, worden de administrateurs van dit departement uitgenoodigd, om de ontvangers van de registratie en der directie belastigen, die nabij de grenzen zijn geplaatst, voor te schrijven, van meer binnenslands te verrekken, ten einde, in geval van vijandelijkheden, hunne fondsen in veiligheid te [illegible]

-- De [illegible] hebben, luidens dat *Courrier* bevel bekomen, zich gereed te houden en de garnizoens dienst waar te nemen.

-- De kolonel *Fonson*, chef van den staf der militaire [illegible] in Vlaanderen, heeft den kolonel *Devaux*, die zwaar ongesteld is, in het kommandement over de 1ste brigade vervangen.

-- Uit Brugge wordt van den 31sten geschreven, dat dien dag de brusselsche burgerwacht van Ostende daar gewacht werd. De Beversche, die te Eecloo lag, zou die van Brussel te Ostende vervangen. Twee bataillons der luiksche burgerwacht hadden den 31sten de stad verlaten. De generaal *Kanor* was met zijn [illegible] en de ambulance den vorigen van Brugge naar [illegible] vertrokken.

-- Uit Gent schrijft men van den 1sten dezer: De generaal *Niellon* is dezen nacht naar St. Nicolaas vertrokken. -- De burgerwacht van Verviers wordt binnen onze muren gewacht; het regiment linniers, dat in Deurnik ligt, heeft tegenbevel gekregen en blijft vooreerst aldaar.

FRANKRIJK

PARIJS, den 31sten Maart.

De laatste diplomatieke tijdingen alhier ontvangen, luiden ten aanzien van de belgische kwestie, in het belang van den algemeenen vrede, zeer geruststellend. De ratificatien van Frankrijk en Pruissen zouden reeds te Londen zijn aangekomen, de wederschijnlijk heden worden uitgewisseld. Of de [illegible] russische gezant, graaf *Orloff*, insgelijks tot dit [illegible] toetreden, is niet zoo geheel zeker, immers de nota, welke door dien diplomaat aan het Nederlandsche hof zoude zijn overhandigd, en die gisteren door de dagbladen [illegible], wordt door velen in twijfel getrokken. Wat er ook van zij, indien de koning der Nederlanden in de weigering, om het traktaat van 15 November te onderteekenen, volharde, is de belgische kwestie niet beslist, doch alles duidt de uitvoerlijkheid aan, dat dezelve voor het oogenblik tot eene botsing tusschen de groote magten aanleiding zoude geven. Op de beurs heeft deze overtuiging zoo gunstig gewerkt, dat de prijs der fondsen, niettegenstaande het gerucht, dat zich een legerkorps in de omstreken van Lyon zoude verzamelen, om de on-

derhandelingen over de Italiaansche zaken meerdere kracht bij te zetten, aanmerkelijk is gestegen.

— De *Moniteur* maakt heden een tweede bulletin van de Cholera-ziekte bekend; inhoudende dat tot aan middernacht van den 28sten dezer, 178 personen zouden zijn aangetast, en daarvan 60 bezweken. Voorts is van regeringswege in alle dagbladen geplaatst, en afzonderlijk bij een aantal exemplaren verspreid, een bericht, waarin de meest geschikte middelen worden aangewezen, om zich voor de Cholera-ziekte te behoeden, en, bij onverhoopten aanval, dezelve te keer te gaan. De vrees voor deze kwaal schijnt overigens niet zeer veel indruk te hebben gemaakt; de openbare vermakelijkheden worden niet alleen voortgezet, maar tevens niet minder bezocht. Alleen de menigvuldige voorzorgen, welke door het stedelijk bestuur genomen worden, geven eenige meerdere levendigheid, en doen daardoor de tegenwoordigheid der ziekte opmerken.

— De berachte *Vidocq* zegt men, dat weder met de functien van chef der zekerheid-policie belast zal worden; hij zou met den 1sten april die betrekking weder aanvaarden.

— Een buitengewoon Courrier is desen morgen van Turin bij het ministerie van buitenlandsche zaken aangekomen. Men zegt, dat ook de koning van Sardinien tegen de bezetting van Ancona geprotesteerd heeft, uit hoofde de gisting in midden Italie invloed op zijn eigene staten uitoefende. Men spreekt van onderscheidene conferentien zoo tusschen de ministers als met de vreemde gezanten, welke alle over de Anconasche zaak, als het gewigtigste in dit oogenblik, doopen zouden.

— De fondsen waren heden (*saturday* 31) als volgt genoteerd: de 5 pCt. kost. op tijd 97,50; de 3 pCt. kont 71, op tijd 72,50; Nap. rent. 81; Span. pempt 56 en 5 achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten Maart.

Te Rome is op den 20sten dezer aangekomen, de fransche scheepskapitein *la Susse*, bestemd om den kapitein *Gallois* in het bevel over het eskader in de Adriatische zee te vervangen. Deze maatregel van het fransch bestuur heeft algemeen veel genoegen gegeven; men beschouwt dezelve, en zulks op grond van vrij authentieke berigten, als eene eerste genoegdoening voor het geleden onregt. Men wilde zommers zeer stellig weten dat het fransch ministerie, en inzonderheid de heeren *Perier* en *de Rigny*, uiterst ontevreden, verontwaardigd waren geweest over de wijze waarop de bezetting van Ancona had plaats gehad.

— Van de poolsche grenzen schrijven onderscheiden dagbladen onder dagteekening van den 15den maart; dat een gedeelte der russische armee welke naar het binnenste des rijks terug trok, onverwacht bevel heeft gekregen deze beweging te staken. Daar de inwendige toestand van Polen geene bekommering baart, zoo moet men veronderstellen dat deze maatregel met de algemeene staatkunde van Europa in verband staat.

— Door buitengewone gelegenheid heeft men heden berigten uit Konstantinopel ontvangen, welke tot den 20sten dezer. Dezelve luiden ten aanzien der Egyptische zaak minder gunstig voor de Porte. St. Jean d'Acre zoude zoodanig door *Ibrahim*-bassa zijn ingesloten, dat men dagelijks de overgave dier vesting te gemoet ziet. De Turksche vloot was met ongemeenen spoed in gereedheid gebragt, en zou eerstdaags de Dardanellen verlaten om zoo mogelijk nog eenige hulp te brengen. — Aan eene minnelijke schikking schijnt men niet meer te denken; ook zoude de Porte niet alleen het terugtrekken de Egyptische armee uit Syriën, maar daarenboven, de uitlevering der gehele vloot, en de tijdelijke bezetting van Alexandrien, Damiate en Rosette als onveranderlijke voorwaarden der onderwerping van den onderkoning hebben gesteld.

ENGELAND.

LONDEN, den 30sten Maart.

De *Courier* van heden kondigt aan, dat de pruissische plenipotentaris nog geen antwoord tot uitwisseling der ratificatien ontvangen heeft, doch dat [illegible] en dat het zeker schijnt, dat [illegible] de ratificatien morgen uit te wisselen, maar verzoeken zal, dat het protocol open blijve tot hij van Petersburg antwoord op zijne laatste mededeelingen ontvangen heeft. Hetzelfde blad geeft ook de verzekering, dat graaf *Orloff* den koning der Nederlanden het voornemen van keizer *Nicolaas* bepaald te kennen gegeven heeft, dat Zijne Russische Majesteit nimmer dwang-maatregelen tegen Holland aanwenden zal.

De graaf *Orloff*, vergezeld van prins *Lieven*, heeft gisteren een bezoek bij graaf *Altorp* afgelegd.

— De *Globe* van heden, den 30sten, de tijding der Oostenrijksche ratificatie mededeelende, wenscht zijne lezers daarmede geluk, als gevende een beslissende waarborg voor de handhaving des algemeenen vredes; en vindt, dat het, uit dit besluit van Oostenrijk, duidelijk blijkt, dat de bezetting van Ancona door de Franschen, geen kwaden indruk op die mogendheid gemaakt had, zoo als sommige engelsche bladen het beweerd hadden.

— Heden waren er 64 nieuwe cholera gevallen en 34 overleden. [illegible] stonden 825.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Werken van A. FOKKE SIMONSZ. Verzameling van eenige hier te lande gebruikelijke Spreekwoorden; en nagelaten verhandelingen en stukken van onderscheiden aard. Twee deelen in kl. 8°, te Amsterdam, bij TEN BRINK EN DE VRIES 1831. Met gegraveerden titel en caricatuurplaten. De prijs der beide deelen is. . . . . *f* 3,60.

Worden niet elk deel afzonderlijk verkocht.

Met genoegen zien wij het achtervolgens voltallig maken van de nieuwe uitgave der werken van onzen verdienstelijken FOKKE. Het door den heer VAN KESTEREN in dezen gegeven voorbeeld, wordt door de eigenaars van andere werken des beroemden schrijvers, op zeer loffelijke wijze nagevolgd. De thans voor ons liggende deeltjes strekken daarvan ten bewijze. Naar het ons voorkomt overtreffen zij zelfs, in keurige uitvoering de uitgave van den heer v. K., en verdienen in elke Vaderlandsche boekverzameling eene waardige plaats.

Een groot deel onzer landgenooten is met den inhoud der hier aangekondigde stukken bekend. Deze zullen echter, met genoegen, in deze bandjes, hunne oude bekenden hervinden, daar FOKKE's werken onder die weinige behooren, welker herlezing evenveel, ja dikwijls meer genoegen doet, dan de eerste inzage.

Voor hen, die met FOKKE's geschriften minder bekend zijn, diene de volgende opgave van den inhoud:

I. VERZAMELING VAN SPREEKWOORDEN. 1° *Elk is een dief in zijne nering;* 2° *'t Is al geen goud wat er blinkt;* 3° *Practica est multiplex! zei de duivel enz.;* 4° *Bij 't scheiden van de markt leert men de kooplien kennen;* 5° *Point d'argent, point de Suisses;* en 6° *Elk meent zijn uil een valk te zijn.*

II. VERHANDELINGEN enz. 1° *Het leven is een droom;* 2° *over den onderscheiden aard van waken, droomen en slapen en den magnetischen slaap;* 3° *over het dierlijk magnetismus;* 4° *het boreelig der statistische, politieke en economische wereld, getrokken in slagtmaand 5830;* 5° *Niet, niets en niet met al;* 6° *Bedenkingen over het oneigene en verkeerde gebruik van het woord Buikspreken;* 7° *Gedachten over sommige vurige verheevelingen;* 8° *ontwerp van een nieuw formulier van nieuwjaars wenschen.*

Deze verhandelingen worden vooraf gegaan door eene *korte schets van het karakter in het leven van* AREND FOKKE *Simonsz.*; en besloten door eene *hulde aan de nagedachtenis van den hollandschen Dichter* AREND FOKKE *Simonsz.* Dat levensberigt is goed gesteld; doch niets meer dan eene *korte schets*: Wij hadden daarvoor liever eene uitvoerigere *biographie* van den uitmuntenden schrijver gelezen. De *hulde*, door den heer WESTERMAN vervaardigd, is hartelijk en vol waarheid. Zij strekt niet minder den vervaardiger als den gehuldigde tot eer.

DE ROTSSTEEN DES VADERLANDS.

Wie is Hij, wiens onzegbre hand
De wolken zamenprest
In 't ruim van 't graauwend luchtgewest;
Die op heur schaauw zijn regtboog spant,
En, daar hij op de heemlen vaart,
Als aller volken heer,
Zijn mogendheid stadigt aan de zonne
En met zijn schitterend [illegible]
Den ceder velt ter aarde?

Wie is Hij wiens onzigtbare arm,
Wiens blakende ijvergloed
Den stouten zondaar zwichten doet,
En, welke magt zijn kruin bescherm',
Hem onverwijkbaar zeker treft;
Maar zijn verkoornen redt,
Haar 't kwijnend hoofd ten hoogen heft,
Terwijl geen aardsch gemoed beseft
De kracht van hun gebed!

Wie is Hij, die in 't rond omstraald
Met blakend hemellicht,
Met majesteit de volken regt;
In wervelwinden neêrgedaald
Zijn [illegible] vierschaar spant;
[illegible]
[illegible]
Het [illegible] vaste hand,
En schenkt den zegepraal?

Jehova, de onbegrijpbre God
Die leeft in eeuwigheid!
Die Neêrland veilig heeft gered,
Toen aller volken vuige spot
Het d'afgematten schedel trof;
Door wiens genade en heil
Het rijkdom heeft van da akenastof
Aan Hem, die throont in 't hemelhof,
Voor heel geen wereld veil!

Behoud ô God! dien dierbren grond
U zelf, Uw naam ter eer!
Nog, wijdgeduchte Hemelheer,
Nog pleiten we op uw zoenverbond,
Waarin der vaadren biddend hart
Het pand van hun behoud,
Hoe ook door 't dreigendst leed benard,
Hoe in des vijands strik verstrikt,
Niet vinchtloos hoopte [illegible]

Ach, Frankrijk loert op onze ellend',
[illegible]
Tot wie ons oog zich had gewend;
Ja zelfs de fiere Roxelaan
Biedt hulp noch onderstand:
Reeds grimt het lijfsgevaar ons aan;
Hij ziet ons in de wapens staan,
Maar, ach, verlaat ons land!

En Nederlands broeder in geloof
En volks-herinnering,
Ja meê, wat noodtij ons omring,
Voor 't heilig regt en de onschuld doof:
Hij denkt niet aan den Redder meer
Van ons' en Britsen grond, (1)
Die voor Europes regt en eer
Des Franschen dwinglands grauwzaam heir
Onwankelbaar weerstond.

Gij echter, God van 't voorgeslacht!
Sloegt uw genadig oog,
Wat onheil ooit ons nederhoog,
Uw stralend oog op onzen nacht,
En 't licht brak op uw scheppingswoord
De nevelwolken door. —
Hoort, opgeruide volken, hoort
Elke Beklaagde heet door 't wolkendak beert,
En beeft, ja beeft er nood!

Verbreek, Vader, [illegible]
Het Nederlandsch gemoed!
Zij 't Vaderland hiet slechts ons bloed,
Maar ook ons bidden aangeboon!
Verhoor, verheven Zone Gods,
Dat bidden om behoud,
En blijf, de gansche wereld trots,
De nimmer wankelbare Rots,
Waar Neerland op vertrouwt!

1832. III. 30.

(1) Willem III.

Beursprys der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, 2 *April* 1832.

				gebl.
Nederlanden, Werkelijke schuld, 2½ pct.	*f*	40¼	à 41	40⅜
Uitgestelde schuld,		⅞	à 1	—
Kansbiljetten,		15¾	à 16¼	16
Aportisatie Syndicaat, 6½ pct.		68⅜	à 68¾	68⅛
Idem. idem. 3½ pct.		54¾	à 55½	55⅛
[illegible]		[illegible]		87
Vrijw. geld. 1831. à 5 pct.		91½	à 92¼	91⅞
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.		77½	à 78	77⅝
[illegible]		[illegible]	à 99¼	99
[illegible]		—	à —	—
Frankrijk, inscr. op 't Grootb. 3 pct.		69¼	à 70	69⅝
Rusland, Bij *Hope en Comp.*, 5 pct.		88¾	à 89¼	89
Bij dezelfde 1822/23, 5 pct.		91	à 91½	91¼
Spanje, Certific. Amst., 5 pct.		46½	à 47	46¾
Dezelfde 3 pct.		29½	à 30	29⅝
Uitgestelde schuld,		6¼	à 6¾	6½

---

* * Degenen, welke mogtmaken eenige pretentien te hebben op
* of verschuldigd zijn aan den Heer PIETER DE SCHACHT,
gewoond hebbende te Oosterhout, Provincie Noord-Braband,
en aldaar den 25sten Januarij jl. overleden, worden bij
deze opgeroepen, van uiterlijk binnen zes maand na dag-
teekening dezes, daarvan opgave of betaling te doen aan
de ondergeteekende.

Oosterhout, den Eersten Maart 1832.

M. E. VAN GORP,
Wed. W. Schacht.

HOLLANDSCHE POSTWAGEN-ONDERNEMING COMMODIA.

Nieuwe Dienst

Van *Arnhem* door *Gorinchem* naar *Breda*, *Tilburg* en *Eindhoven*.

In Correspondentie te Gorinchem met de Stoomboten van en naar Rotterdam, 's Hage, Nijmegen, Keulen en Bonn, en verder per Diligence naar Eindhoven, Tilburg enz. Te Breda met de bestaande dienst op Bergen-op-Zoom, enz. te Utrecht direct op Amsterdam, Leijden, 's Hage enz.

Deze Nieuwe Dienst zal beginnen met primo April 1832, van de beide steden Arnhem en Breda des morgens ten 7½ ure afrijden, om des namiddags tegen 5 ure op de beide plaatsen aan te komen.

De kantoren dezer Ondernemingen zijn:

Te Breda bij de Wed. [illegible] in de Zwaan, Boschstraat.
» Gorinchem bij den Waard [illegible] Bureau der Diligencedienst, de Boterpoort.
» Utrecht bij den Oudenhoven, in hotel *Bellevue* aan het Vreeburgje.

Het gemanifesteerd publiek verlangen, om ook op deze route een wettige Hollandsche Diligence-dienst te zien oprigten, heeft de ondergeteekende aangemoedigd dezelve concessie te vragen, en na het bekomen derzelve zich gehaast, voor deze dienst, twee nieuwe en, zoo hij zich vleit, allendoelmatigste diligences alhier te doen vervaardigen. Hij zal bij de uitvoering dezer dienst mede trachten het publiek genoegen te geven, en vleit zich dan ook met de gunst en het vertrouwen voor dezelve, zoo als bij zijne overige diensten het genoegen heeft te ondervinden.

Utrecht, den 28sten Maart 1832.

Den Ondernemer,
LOUIS VERMEULEN.

---

* * De ondergeteekende W. PIETERSE, Commissionair
* te Goes, maakt de geïnteresseerden bekend, dat alsnog ge-
reedgekomen voorhanden en verkrijgbaar zijn PLAATS-
VERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS, voor de Nationale Militie en Schuttersgilden, tegen billijke en aannemelijke Voorwaarden.

Informatien te bekomen te Bergen-op-Zoom, bij *Lammers* in de Kroon; te Rozendaal, bij den heer Notaris *Bacx*; te Breda, bij de Wed. *Permont* in de Zwaan; te Tilburg, bij de Wed. *van Bossel* in den Engel, en te 's Hertogenbosch, bij de *Laat* in de Zwaan. Het kantoor wordt gehouden te Goes, Lett. C. N°. 112.

W. PIETERSE,
Op. Commissionair.

AAN HET GENEESKUNDIG PUBLIEK

Wordt ter kennis gebragt, dat door den Boekhandelaar J. NOORDUIJN, te *Gorinchem*, zijn verzonden:

Berigten van inteekening op een ALPHABETISCH REGISTER van het *Practisch Tijdschrift voor de geneeskunde in al haren omvang*, door de Heeren A. MOLL en C. VANELDIK, loopende over de tien eerste jaargangen en de supplement banden, hetwelk in drie hoofdafdeelingen is verdeeld als: 1°. een Alphabetisch Register der in die jaargangen en supplement-banden voorkomende VERHANDELINGEN, WAARNEMINGEN, BIJDRAGEN, BERIGTEN enz., volgens de namen der Schrijvers of Waarnemers gerangschikt; 2°. dat der AANGEKONDIGDE of GEREGENSEERDE WERKEN; en eindelijk 3°. een uitvoerig Register der voorkomende ZAKEN. Even als voor het Tijdschrift is de prijs bij inteekening *vijftien cents* per vel; en buiten inteekening *twintig cents*. De inteekening staat bij alle Boekverkoopers open tot den laatsten April, waarna geene exemplaren, dan tegen den verhoogden prijs kunnen afgeleverd worden.

Bij denzelfden Boekhandelaar is mede algemeen verkrijgbaar gesteld:

DE VOLMAAKTE GELDERSCHE KEUKENMEID, behelzende hoe men verscheidene spijzen op eene smaakelijke en min kostbare wijze kan koken, stoven, bakken en braden, alsmede het inmaken en droogen van allerlei Groenten; het zouten en rooken van Vleesch, het maken van Worsten en de bereiding van [illegible], Tinkturen enz. zevende veel verbeterde [illegible] door [illegible].

S. BOUER, *Keur van Merkwaardigheden uit de Geschiedkundige wereld*. Een magazijn van aardige en luimige vertellen, zeldzame avonturen en wentelingen des gelucks, tot een aangenaam en nuttig onderhoud, tweede deel à *f* 2,60.

Van dit zeer onderhoudend werk, door deszelfs luimig en geschiedkundigen inhoud eveneens aanbevelen waardig tot een leesboek van aangenaam vermaak, zijn nog complete exemplaren voorhanden à *f* 5,40.

Voorts heeft dezelve nog weinige exemplaren voorhanden van het *Beknopt overzigt van den Tiendaagschen Veldtogt*. Bevattende de roemrijke daden der verschillende legerdivisien en der vloot, met vermelding van orde; tot heden [illegible] algemeene bekende bijzonderheden.

---

* * De Gebroeders KANGLEE in Groningen en de
* *Amsterdam*, gaven uit, en hebben verzonden:

KORTE SCHETS der GRIEKSCHE en ROMEINSCHE MYTHOLOGIE, eene *handleiding* bij het *onderwijs* in *Gijmnasien* en *Huisgezinnen*, met GESLACHTKUNDIGE TAFELS en antieke afbeeldingen, door *D. J. DE GEEDER*, [illegible] *Theol. Mag. Bin. Litt. Doctor*, 1831, in klein octavo, *f* 1,20.

Zonder twijfel bestaat er doelmatige leesboeken over dit onderwerp, van welke dit nieuwe werkje zich echter door [illegible] duidelijk onderscheidt, dewijl de stoffen van het gezegde meestal zijn [illegible] [illegible] het eigenlijke verhaal een aantal [illegible], die in een oogenblik een overzigt van de [illegible] opleveren. Maar hetgeen dit werkje [illegible] verrijkt, zijn eenige antieke afbeeldingen door den schrijver, onder de leiding van den geleerden oudheidkenner *D. P. E. Huyssert de Suppersille*, zoodanig gekozen, dat zij als het ware eene handleiding opleveren, om de onderscheidene antieke afbeeldingen van [illegible] te leeren onderscheiden. Men meent er niets meer te moeten bijvoegen, om het wezenlijke oogmerk van dit leesboekje en alle andere van dien aard te doen opmerken, waardoor dan ook dit leesboekje [illegible] vloeijende Latijnsche Scholen en Instituten is ingevoerd en verder alle aanbeveling genoot.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.